

EGY ISKOLAI KIÁLLÍTÁS KÉPEI

EVANGELIZÁLÓ KERETBEN

7.

Jó úton jár, aki a megfeszített, meghalt és föltámadott Krisztus Jézus követésében mozdít bokát és térdet. Így alázatban, imádságban, szolgálatban és hálaadásban járunk – Ővele. Miénk a megtalált keskeny út, amely az életre visz, és miénk a feladat is, hogy rávezessünk sokakat, akik Istent keresik.

Legyünk tehát érzékenyek és engedelmesek a missziói parancs betűjéhez és szelleméhez, hiszen „*a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését*”(Róma 8,19). Bizony, hadba kell lépni: öltünk hát magunkra Isten teljes fegyverzetét! Erősödünk meg az Ő hatalmas erejében, hogy megállhassunk az ördög mesterkedéseivel szemben, aki mint ordító oroszlán szertejár, keresi, kit nyeljen el... (olvasandó: Efézus 6,10-20 és 1Péter 5,6-11). Az életünket, gondolkodásunkat és cselekedetünket átforgató világvilágpróbatételei közepette szíven üt bennünket a tornyokról letört kereszt látványa, a kiüresedett templomok poros padsorai, Isten háza lerombolt kőfalai, a kigúnyolt, megszenteltelenített keresztyén szimbólumok és emlékhelyek sora, a Krisztus-követők üldözése, bántalmazása szerte a világon, és a ravasz, kegyetlen harc a lelkekért – a gyermekek lelkéért is... Miénk tehát a feladat. Isten megszólít, küzdelemre hív bennünket. Megmutatja nagy tetteit, s beavatja terveibe a ráfigyelőket. Ezt cselekedte velünk most, ezen az iskolai kiállításon is. Olyan gyermekmunkák előtt állított meg egy-egy villanásnyira, amelyekben üzeneteket rejtett el a számunkra. De a megoldó kulcsokat is a kezünkbe adta. Adta a felismerés, a megismerés lehetőségét az Őt kereső embernek.

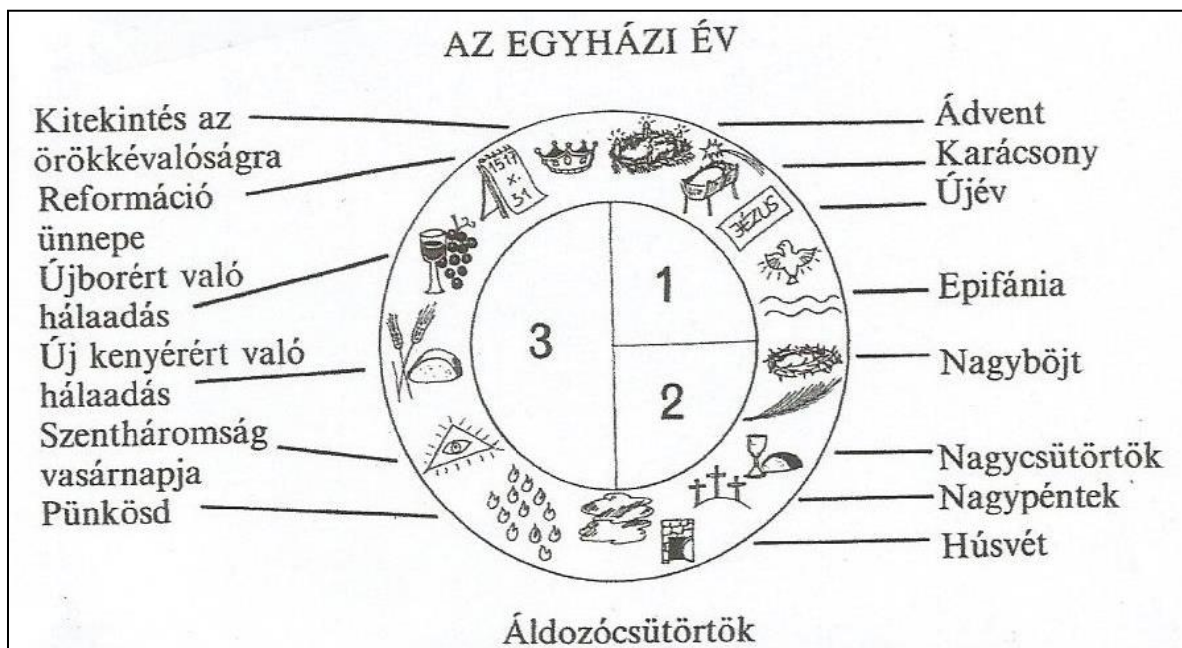
Ha visszatekintünk a mögöttünk hagyott évszázadok kultúrájára, találkozhatunk mindazokkal a fontos ismeretekkel, tapasztalatokkal, amelyeket az egymást követő nemzedékek olyan gondosan felhalmoztak és megőriztek. A különböző korokban élő emberek, embercsoportok különböző módon dolgoztak, tanultak, tanítottak, küzdöttek, élték a maguk életét, s különböző módon viszonyultak egymáshoz és Istenhez – s az egész teremtettséghez. A mai kor embere hasonlóan tekint a sokféle természeti és társadalmi jelenségre, folyamatra a világban, mint a régiek. Látja, érzékeli ezeket, de Isten létére, jelenlétére nemigen következtet belőlük. A bűn alá rekesztett ember csak felszínesen ismeri ezt a csodálatos világot, amelyben élünk – még ha jól érzi is magát benne. De ha megtér, ha meghallja Isten hívását, e halk és szelíd hangot, amely hallható a templomi igehirdetéseken, olvasható a Bibliában, és válaszol is: a küldetését, egyháza szolgálatát hálaadással vállalja – az ilyen ember új teremtés a Krisztusban. Másként gondolkodik, másként él, másként hisz, remél és szeret, mint annak előtte. A megtérő ember azzal a szándékkal fordul Isten felé, hogy akarátának engedelmeskedjék.

Elfogadja az Ő ajándékait, épül és építkezik belőlük. További életútja jóllehet rögzös, de öröms. Miénk tehát a feladat: karoljuk fel, segítsük a frissen megtérteket igyekezetükben. Az ő hitre jutásuk is sok tusakodás, gyötrődés, imádság eredménye. Természetes tehát, hogy sok mondanivalójuk van. Tele van a szívük örömmel, ötletekkel, tervekkel, élményekkel, de kérdésekkel is. Gyakorta bennünket is ugyanezek, vagy hasonló problémák foglalkoztatnak. Jó kibeszélni azokat, tanulhatunk belőlük. Így egymás hite által is erősödhetünk, s együtt örvendezhetünk. Itt a nagy családban, a gyülekezetben közösen ünnepelehetünk, de ugyanígy a legkisebb gyülekezetben odahaza, a családban is. A Biblia tanúskodik arról, mily nagy örömet vált ki egyetlen megtérő bűnös a mennyben (Lukács 15,7).

Ez alapján kérdezhajük: Isten is ünnepe? Egyértelmű igennel válaszolhatunk, hiszen az Ő örömnnepeének nemcsak az az oka, hogy a teremtés nagy művét befejezte, hanem az is, hogy a váltság megtörtént. Ünnepeének titokzatos és örök lényege, hogy Isten Fia meghalt és feltámadott, s ezáltal minden elveszett bűnös, aki hisz Őbenne, megtaláltatott (Ravaszi László tanítása nyomán).

Isten minket is be akar vonni az Ő ünneplésének, az általa rendelt, hetente ismétlődő nyugalom napjának, vagyis a Jézus Krisztus feltámadása napjának ünneplésébe. Református kegyességi gyakorlatunk szerint az Istentől rendelt egyetlen ünnepe, a most szóba hozott Úr napja mellett számos más ünnepeet is jegyzünk, illetve megtartunk egy egész esztendő leforgása alatt. Ennek megfelelően az egyházi évet három ünnepekörre osztjuk: a karácsonyi, a húsvéti és a pünkösdi ünnepekörre.

A továbbiakban ezekről szólnk röviden.

A **karácsonyi ünnepekör** adventtel, a várakozás négyheti időszakával kezdődik. A Krisztus-várás emlékére ünnepejük. Ez a szó az „adventus Domini” latin kifejezésből származik, s azt jelenti: „az Úr jövele”. Bod Péter (1712-1769) lelkipásztor szerint a négy vasárnap arra utal, hogy Krisztus Urunknak négyféle eljövele van: az idők teljességében testben jött el; megtérésünk alkalmával a szívünkbe költözik; halálunk óráján értünk jön; az utolsó ítéletben pedig ítélni jön élőket és holtakat.

A Bibliát ismerő, tanulmányozó hívő ember előtt nyilvánvaló, hogy Isten ígéretei sorra beteljesülnek. Jézus Krisztus második eljöveletét Ő maga ígérte meg: „Az én Atyám házában sok hajlék van – mondta búcsúbeszédei elején – ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készteni a számotokra? És ha majd elmegyek, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek” (olvasandó: János 14,1-11).

Hiszed-é ezt? – kérdezhajük Jézus szavaival saját magunktól és egymástól is. Igeközeli beszélgetéseinkben számba vehetjük adventi váradalmainkat. Valamit vagy valakit várunk? Elgondolkozhatunk azon, hogy van-e reménységünk, van-e jövőképünk. Aztán összevethetjük emberi elgondolásainkat Isten tervével. Vagy a Jézus korabeli reménységet a mai kor társadalmainak elvárásaival – ugyancsak Istenre figyelve...

Karácsony Jézus születésének ünnepe. A hagyomány sokáig január 6-át tartotta az Úr születésnapjának, de az egyház egy kibontakozó pogány ünneppel szembeni küzdelmében a „legyőzhetetlen Napisten születésnapjára”, december 25-ére helyezte azt. Ily módon 354-ben már ezen a napon ünnepelték a mi Urunk testté lételét.

A korai egyház karácsony második napjára tette István diakónus emlékezetét, mivel ő halt legelőször vértanúhalált a Krisztusért. Őróla csupa jézusi jellemvonást ír a Biblia: csodákat és jeleket tett. Ellenségei ezzel szemben nekirontottak, meghazudtolták, rágalmazták, hamis tanúkat béreltek fel ellene, legvégül halálra kövezték. Jézus az ördögről mondta, hogy hazug és emberölő. István jézusi indulatokkal felruházott eszköz volt Isten kezében. Ellenségei ördögi indulatokkal telve eszközökké váltak a Sátán kezében (olvasandó: Apostolok Cselekedetei 7,54-60). Két világ harca ez, ami folyik a társadalomban, az egyházban, a családok és az egyén életében is (Cseri Kálmán tanítása nyomán).

A karácsonyi evangéliumra – különösen is az utóbbi esztendőkből – sok pogány réteg rakódott. A köztudatban karácsony az ajándékozás, a fenyőfa, a család, a gyermekek, a humánus ünnepévé lett. E rétegek mögött kellene fölfedezni Isten nagy karácsonyi ajándékát, Jézust (János 3,16). Az Ige világosságában ezúton is megkérdezhetjük: miért jött Jézus? A Biblia tanúsága szerint azért, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet (Lukács 19,10), hogy életét adja váltságul sokakért (Máté 20,28), azért, hogy bizonyosságot tegyen az igazságról (János 18,37), azért, hogy az ördög munkáit lerontsa (1János 3,8), azért, hogy szegénysége által meggazdagítson bennünket (2Korinthus 8,9). Beszéljünk arról, hogy mi következik mindebből. Gondoljuk végig: ha így szeretett minket Isten, nekünk is szeretnünk kell egymást (1János 4,11).

A karácsonyi ünnepkörbe tartozó *óévi hálaadás* és *újévi könyörgés* alkalmaira az év utolsó, illetve első napja kínál lehetőséget. Az előbbit I. Szilveszter pápáról nevezték el, aki 335. december 31-én halt meg, az utóbbit pedig Jézus névfelvétele ünnepéről említik nyolcnapos korából, január 1-jén (Lukács 2,21).

Az esztendő vége felé mind többet gondolkodunk az időről. Mi az tulajdonképpen? Mennyi van belőle? Mire kaptuk? Vajon ezt a mögöttünk hagyott évet arra használtuk-e, amire adta Isten? Vajon jövőre kapunk-e még? Mennyit? Eltökélt szándékunk-e, hogy arra fordítjuk, amire Ő adja? Aztán, gondoljuk tovább! Készítünk-e mérleget, számadást magunkról, a mieinkről, s felismerjük-e, hogy életben maradásunk egyetlen útja és lehetősége az, ha hálából engedelmeskedünk Istennek? Óévi hálaadásunk az Úrnak szól, aki a Krisztus áldozatával és Szentlelke által megújított minket, és gondoskodó szeretetével nyomorúságos helyzetünkből kihozott bennünket. Isten vezet, s irányt mutat egymás iránti viszonyunk alakításához is. Hálásak lehetünk a mai napon hangzó Igéért: *„Legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban”* (Efézus 4,32). Megtartása nyomán egyre kevesebb terhet viszünk át a következő esztendőre.

Az újévi könyörgés ünnepnapján Isten egy határozott nemet és egy bátorító igent állít elénk a következő Igében: *„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban”* (Filippi 4,6-7).

Így tekintsünk most a legrégebb keresztyén ünnepre, amelyet január 6-án több egyház is megtart. *Epifánia* görög szó, megjelenést jelent. Magyar neve vízkereszt, mert Jézust nyilvános működése kezdetén a Jordánál Keresztelő János megkeresztelte (Máté 3,13-17). Az epifánia szó korábban Jézus földi megjelenésére vonatkozott, de hamarosan úgy tekintették az Ő életét a keresztyének, mint az üdvhozó megérkezését, Istennek a földön való kinyilatkoztatását: *„megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek”* (Titusz

2,11). Számunkra is az év első vasárnapjait ez az öröm jellemzi. Az egyházi év ezen örömteljes szakaszát német eredetű szóval *farsang*nak hívjuk, amely vízkeresztől hamvazószerdáig tart. Bálok, multságok ideje ez.

A karácsonyi ünnepkör utolsó napját a régi magyarok *húshagyókedd*nek nevezték el. A név utalás arra, hogy másnap a *nagyböjt* kezdődik.

A **húsvéti ünnepkörben** *hamvazószerdával* kezdődik a húsvét előtti 40 napos nagyböjti időszak. Ez az elnevezés onnan származik, hogy a római katolikus liturgiában a pap e napon hamuval keresztet rajzol a hívek homlokára: „*Por vagy és vissza fogsz menni a porba!*” (1Mózes 3,19). A nagyböjti időszak hat vasárnapját az Úr szenvedései emlékeztetere szenteljük. Ugyanakkor a nagyböjt 40 napja utalás egyfelől a zsidó nép 40 évig tartó pusztai vándorlására, másrészt Jézus 40 napos böjtjére (Máté 4,1-11). Ezért szükséges a böjt értelmét tisztázni. Igei alkalmainkon, csoportos beszélgetéseinken azt is fölvehetjük, hogy van-e református böjt. Nézzünk utána: mit tanít a Biblia erről!

Virágvasárnap a nagyböjt hatodik vasárnapja – Jézus jeruzsálemi bevonulásának az emlékére ünnepeljük. Ezen az Ő kereszthalálát megelőző vasárnapon az ottani események nyomán derül ki, hogy kinek van igazi közössége Ővele, s ki az, aki csak éppen arra járt, de nyomtalanul múltak el életéből a jeruzsálemi események. Sokan tolongtak Jézus körül azon a reggelen, de odébbálltak mindazok, akik szív szerint nem tartoztak Őhöz. Isten ma minket kérdez, téged is, hogy oda tartozol-e szíved szerint Jézushoz, kész vagy-e végigmenni Vele az Ő útján. Vagy valahol útközben te is leszakadsz?

A bevonulást követő *nagyheti* eseménysorozat kulcsszavai mögött örök emberi témák feszültsége sejlik – megoldatlanul. Ilyenek a vádaskodás, az árulás, a tagadás, az erőszak, a törvényszegés, a kegyetlenség, a halál. A feloldáshoz Isten nagy szeretete, Jézus Krisztus kereszttáldozata és a mi üdvösségünk elnyerése vezet.

Nagyhét kiemelkedő napjai: *nagycsütörtök*, az úrvacsora szereztetésének emléknapja; *nagypéntek*, az Úr Jézus kereszthalálának ünnepe; *nagyszombat*, Jézus sírban pihenésének napja; *húsvét*, Jézus feltámadásának ünnepe.

Öröm, hála és az életnek megújulása fakad abból, ha valaki a kereszt titkát megérti, s a Szentlélek világosságában el tudja mondani, hogy érettem, miattam és helyettem történt a kereszthalál. A feltámadás az egyházi év csúcsa. A keresztyén gyülekezeteknek hosszú időn át az egyetlen örömmünnepe. Életüket ez a boldog bizonyosság töltötte be: feltámadott az Úr biztonnal. Beszéljessünk erről! Keressünk bibliai válaszokat a következő kérdésekre! Van-e a halálnál nagyobb erő? Mi van a halál után? Mi a keresztyén reménység? Mit használ nekünk Krisztus feltámadása? Milyen erkölcsi következményei vannak a feltámadás hitének?

Áldozócsütörtök Jézus mennybemenetelének ünnepe. A feltámadása utáni negyvenedik napon a mi Urunk kihívta tanítványait egy hegyre. Miközben beszélt hozzájuk, megáldotta őket, felemelkedett a földről és egy felhő eltakarta Őt a szemük elől. Ami az Ő testté lételekor történt, hogy átlépett a mennyei világból ebbe az anyagi, földi világba, most annak a fordítottja következett be: innen visszalépett a mennyei, szellemi világba. Emberi testére nézve nincs itt közöttünk többé, de úgy, ahogy a Heidelbergi Káté gyönyörűen és biblikusan írja a 49. kérdés-feleletében, mégis itt maradt mivélünk: *Mit használ nekünk Krisztus mennybemenetele? Először, hogy ő a mennyben Atyja színe előtt értünk könyörög. Másodszor, hogy a mi testünk ővele már a mennyben van, s ez biztos záloga annak, hogy ő, mint a mi fejünk, minket, tagjait is fölemel magához. Harmadszor, hogy ő viszontzálogul az ő Lelkét küldi le nekünk, akinek ereje által nem a földieket keressük, hanem az odafenn valókat, ahol Krisztus ül Istennek jobbján.*

Sokan megtapasztaljuk, hogy lelki módon itt maradt, Igéje és Szentlelke által munkálkodik közöttünk a mi Urunk. Járjunk utána, nézzük meg: miért ment fel a

mennybe! Először is azért, mert Ő onnan jött ide, és hazament, amikor visszament. Másodszor azért, mert az engedelmes Fiú jelenti az Atyának, hogy elvégezte a munkát, amelyet rábízott (János 17,4) – ezért visszamegy Őhöz. Harmadrészt azért, hogy a mindenható Isten előtt minket képviseljen. Van tehát szószólónk, védőügyvédünk, képviselőnk az Atyánál. Ő közbenjár értünk, és bízhatunk közbenjárásában (1János 2,1-2). Nézzük tovább, miért ment fel a mennybe! Azért, hogy helyet készítsen minékünk (János 14,1-3). Örvendezzünk, hiszen elkészített hely vár bennünket! Maga az Úr ígérte meg ezt az övéinek. Tekintsünk még egy ígéretére a missziói parancs teljesítésére készülve: „... és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Máté 28,20). Bizony, ezt is beteljesíti. Aki hittel olvassa a Bibliát, hittel hallgatja az igehirdetést, az Őt hallja meg. Imádságban közvetlenül a mennybe ment Krisztust szólíthatjuk meg, és az Ő nevében az Atyát, mert senki más emberi közvetítő nem kell. Ez a nagy kiváltsága a hívőknek. Szentlelkével bizonyosakká tesz arról, hogy mi a jó, és mi a rossz. Bátorít a jóra, visszatart a rossztól. Olyan gondolatokat juttat eszünkbe, amelyek megvigasztalnak, biztatnak, bátorítanak, vagy intenek, feddnek – mikor mire van szükségünk.

Az egyházi év harmadik ünnepköre a **pünkösdi ünnepkör**, amely *pünkösdvasárnap*pal, a Szentlélek kitöltetésének ünnepével kezdődik. A mennyben lakó Jézus Krisztus nem hagyta magára övéit, Szentlelkét ígérte, és az áldozócsütörtököt követő tizedik napon elküldte hozzájuk. Péter apostol, aki egyszerű halászember volt, olyan erővel beszélt Jézus kereszthalálának és feltámadásának a jelentőségéről, hogy háromezren hittek és csatlakoztak a tanítványokhoz, akik félelem nélkül kimentek az utcára, és bizonyosságot tettek Jézusról. A Szentlélek munkájának jelét láthatjuk abban, hogy Péter prédikációja közben a hallgatóság számára világossá vált, hogy mit tett Jézus értük. A szavak szíven találták őket, a sokaság jó része belerendült ebbe. A Szentlélek munkájának másik jele az volt, hogy egyszer csak fontossá vált a hallgatóknak, hogy mit kell tenniük a maguk üdvössége érdekében. Péter megmondta, mit tegyenek: „*Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát*” (Apostolok Cselekedetei 2,38). Harmadszor az lett mindenki előtt nyilvánvalóvá, hogy mit tesz Jézus azokban, akik hisznek Őbenne. Az első pünkösdi emberei teljesen megváltoztak. Olyan tulajdonságok bontakoztak ki bennük, amelyek nemcsak ő magukat, hanem környezetüket is meglepte. Valami különös szomjúság támadt bennük az evangélium után. Naponta összejöttek, hogy tanulmányozzák, hallgassák az apostoloktól azt, amit Jézus mondott és tett. A Szentlélek bátorságot adott nekik a cselekvésre, hitük megvallására, s ennek nyomán megtanultak imádkozni.

Beszélgessünk arról, hogy miben tapasztalhatjuk a Szentlélek munkáját – hiszen ma is árad... Jézus Krisztus úgy küldte el a Pártfogót, a Vigasztalót, hogy az minden benne hívő számára hozzáférhető. A Szentlélek a Biblia betűjét megszólító Igévé, kijelentéssé teszi, megeleveníti az egyházat, gazdagon adja lelki ajándékait (1Korinthus 12), közösséget teremt, újjászül, szolgálatra indít és abban erősít – nem félelemnek, hanem erőnek, szeretetnek, józanságnak lelke Ő (2Timótheus 1,7). Imádkozzunk azért, hogy vegyen munkába minket a Szentlélek! Legyen a mi életünk az Ő munkatere! Ne érzük be kevesebbel!

Szenháromság vasárnapja a pünkösdi utáni vasárnap. Mintegy összefoglalja az üdvtörténet ünnepeit: 1. az Atya elküldte az ő Fiát e világra (karácsonyi ünnepkör); 2. a Fiú elvégezte a váltság művét (húsvéti ünnepkör); 3. a Szentlélek kitöltetett, és irányítja az egyház életét (pünkösdi ünnepkör). A Szenháromság titkának ünneplése ősi szükséglet volt az egyházban.

Ebben az ünnepkörben van az *új kenyérért* és az *új borért* való hálaadás alkalma, amelyet magyar népünk az úrvacsora ünneplésével köt egybe. Az úrvacsorai jegyek, a kenyér és a bor Isten ajándékai és kezünk munkájának gyümölcsei. Hálsnak lenni pedig annyit jelent, mint föltekinteni az adományról az adományozóra, s örülni jóságának. Az Úr Jézus az ötezer éhező szeme láttára hálát adott az öt árpakenyérért és a két halért (János 6,11), így adott hálát Lázár sírja mellett is (János 11,41). A hálátlanság úgy megsötétíti szívünket, hogy nem ismerjük föl Istent, az adományozót, a hála viszont megvilágosítja szemünket (Zsoltárok 50,23). Akit Isten megvilágosít, az hálás. Az ilyen ember tud adni: szeretetet, jóságot, segítséget, kenyeret másoknak, hiszen ő is úgy kapta. És ezért kapta. Egy-egy aratási hálaünnepen a lelkipásztor érzékletes módon megmutatja a gabona útját a gyülekezetnek a vetéstől az aratáson, a cséplésen és az őrlésen át a dagasztáson, sütésen keresztül a családi asztalra kerülésig. Ugyanígy egy másik hálaünnepen a szőlő művelésétől a borral telt kancsóig. Mennyi munka van ebben! Ámde mi, akik hisszük, tudjuk, hogy az emberi munkán túl, meg a természeti törvényeken túl, a törvények fölött van valaki, aki atyai szeretettel gondoskodik rólunk, mindennapi kenyerünkről, italunkról. Övé a dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás.

A *reformáció emlékünnepén* megemlékezünk arról, hogy 1517. október 31-én Luther Márton kiszögezte 95 tételét a wittenbergi vártemplom kapujára, s ezzel elindította a reformáció áldott művét. Ez az ünnep is illusztrálja, hogy a Szentlélek mindvégig munkálkodik az egyházban. Maguk a reformátorok újra rábízták Isten közösségét Istenre. Mindazokat a szálakat, amelyek az évszázadok folyamán hozzákötötték az egyházat a hagyományokhoz, emberi rendelkezésekhez, emberek személyéhez, a reformátorok gondosan kioldották, eltépték, elvágták, hogy Krisztus népét semmi ne akadályozza abban, hogy valóban egészen krisztusi legyen. Nem a maguk személye köré akartak híveket toborozni, nem megkötni akarták, hanem éppen fölszabadítani az egyházat. Krisztus népe ily módon mintegy ráeszmélt arra, hogy milyen nagy ajándék az, hogy Isten szól, beszél hozzánk, s kegyelmet hirdet kivétel nélkül mindenkinek, aki elhiszi neki, amit mond. Azt jelenti ez, hogy minden reménységünknek, egész üdvösségünknek forrása, táplálója az Isten kegyelméről szóló örömezenet. Ezért drága nekünk a Bibliánk, Isten szavának a nemzet nyelvén való tolmácsolása. Luther Márton és Károli Gáspár bibliafordításukkal új irodalmi nyelvet teremtettek hazájukban.

A reformáció az egész magyarságot talpra állította a mohácsi vész után, és lelki gazdagsággal árasztotta el. Megindultak az iskolák, megindult a szellemi áramlás, amely az egész magyarságot felemelte lelkileg, kulturálisan, társadalmilag. Ez volt és ez ma is a református egyház küldetése. Ehhez kell visszatalálni. Erre irányuló kérdéseket kell nekünk e mostani nagy cselekvési folyamatban felvetnünk...

A pünkösdi ünnepkör végén, november hónapban *Isten örökkévalóságára* tekintünk előre. Az egyházi év utolsó vasárnapját *örökélet vasárnapjának* nevezzük. Leginkább halottak napja táján fordul népünk figyelme a temetők felé. Római katolikus atyánkfiai gyertyát is gyújtanak a sírokon annak kiábrázolására, hogy a halál árnyékának völgyében fény ragyogott föl a Krisztusban. Számunkra a virágdíszes sírok az élő keresztyén reménység kifejezői: hisszük az örök életet. Az örök élet reménysége és bizonyossága meghatározza a hívő ember jelenbeni életfolytatását. Reménykedni számunkra nem mást jelent, mint Isten lehetőségével számolni. Ezért a reménység legyen az az alap, amelyen állunk, és ezen az alapon minden erőnket, képességünket összeszedhetjük a cselekvésre. Az aratnivaló sok, reménykedve cselekedjünk tehát, és cselekedve reménykedjünk szüntelen! Péter apostol nagy hálaadó imádsága munkáljon a szívünkben, akinek az Úr Jézus feltámadása új kezdetet jelentett, egy egészen új reménység kezdetét: *„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre...”* (1 Péter 1,3-12).